

Nº 154

ARIANY

Setembre - Octubre 1986

Ens han canviat Sor Margalida! UN ALTRE CAS D'INCOMPREENSIÓ?

Tal volta, m'estic aficant en coses que no m'importen; potser, seria millor deixar-ho estar tot i que la vida seguís el seu curs; possiblement, qualcú dirà: "I a n'aquest quina abella li ha picat...?". Però no, hi ha accions, reaccions, fets, que et fan saltar, que et piquen i voldries poder agafar la qüestió per banda i arribar al fons. Segurament, trobaríem molts d'embulls, embolics, travetes, dobles cares... etc., que faria empegueir a més de dos, tres, o tot un poble.

Darrerament, qualche cosa està canviant. "Ariany és un poble sa" dèiem. I dic dèiem, perquè crec que poc a poc, hi ha una llevadura posada que està podrint l'ambient. No sé d'on surt, no sé qui l'ha posada, el que és cert i segur, és que en certs moments, fèiem olor a podrit. "És Ca'n Picafort", diuen uns. "És que es joves ja no van a missa" diuen altres. "És que ja s'ha perdut respecte a tot" diuen els demés. No ho sé, però el que és segur, és que als joves, ens manca aquella alegria, aquella bullícia pròpia de l'edat, aquell voler fer, organitzar, planejar..., que és el que dóna vida a un poble. Sembla que estam parats, esperant que tot ho facin els demés. És precis que ens aixequem, que lluitem i no deixem que ens imposin les coses. Tenim una personalitat i cal explotar-la. No deixem que ens explotin, no volguem que ens ho donin tot fet. Lluitem!!

I en quant als majors, sembla encara major la passivitat, sembla que ja ho hem fet tot a n'aquesta vida; sembla que ja no hi ha res a fer ni a descobrir. Fèiem llàstima; deixam que ens imposin les coses, juguïn amb els nostres sentiments i quedam passius a més de dir gràcies. Cal esser persones, no esser mobles decoratius dins un

poble mort. La vida, l'hem de fer nosaltres, no esperem que vinguin els veïnats a arreglar-nos els nostres problemes.

Aquests darrers anys, han passat una sèrie de fets, que de per si, ja haurien pogut tenir un tractament seriós, però, deixàrem que seguís el seu curs. Potser, són imaginacions, figuracions, o manca d'objectivitat en algun cas. M'estic referint al trasllat de D. Mateu Amorós o al mateix contensió de D. Bartomeu el metge. Crec que va haver-hi maquinacions estranyes i que tal volta val més no tornar remoure.

Però actualment, consider que hem tornat esser atropellats i hem quedat com si no hagués passat res: Sor Margalida Sureda, fins fa pocs dies superiora del convent de religioses franciscanes, ha canviat d'aïres.

Com pot esser? I ara que em dius? A n'això no hi ha dret!, és el que sentim pel carrer, però res més. Perquè no anar al fons de la qüestió?

Aparentment, no hi havia motiu. No estic molt introduït dins el camp de les religioses, però, segons informacions, els canvis es fan als tres anys voluntari o als sis forçós. Perquè doncs si encara apenes feia dos anys que era a Ariany ja l'han traslladada? Pens, que primer com integrant d'una comunitat religiosa, i després com a poble, ens deuen una explicació, que segurament, jamai tendrem.

Sor Margalida, religiosa senzilla, alegre i extrovertida, tenia gran sentit de la caritat, la qual cosa, la mogué a ajudar a unes famílies necessitades, proveïnt-los de menjar, roba, a més de neteja, ja que cada dia anaven i crec que encara ara van, al convent per rentar-se. Aquest fet tan humà i senzill, és el que sembla ha encès el foc perquè persones es moguessin i parlassin més del que devien fins l'extrem de la substitució. Dic sembla, perquè són els rumors que corren per Ariany. El que és cert i segur, és que he intentat parlar

amb ella per fer-li l'entrevista d'aquesta fulleta i em digué: *Mès endavant pot esser sí, ara no, perquè podria dir coses que després em podria saber greu haver dites*. Crec que es suficient per entreveure que aquí hi ha hagut cosa rara.

I no és pel cas que és una religiosa, és també per la situació que estan passant una sèrie de famílies vingudes de fora i potser demà per qualsevol altre inclús del mateix poble. Hem d'aprendre a conviure. La vida no es compon dels que a mi em cauen bé i jo. Tot-hom té dret a viure i expressar-se com és i pensa. Ningú no té dret a inmiscuir-se dins la vida del proïsme. Es poden fer unes reflexions, però a la cara, no pel darrere i semblant mal que crec que és el que s'ha fet.

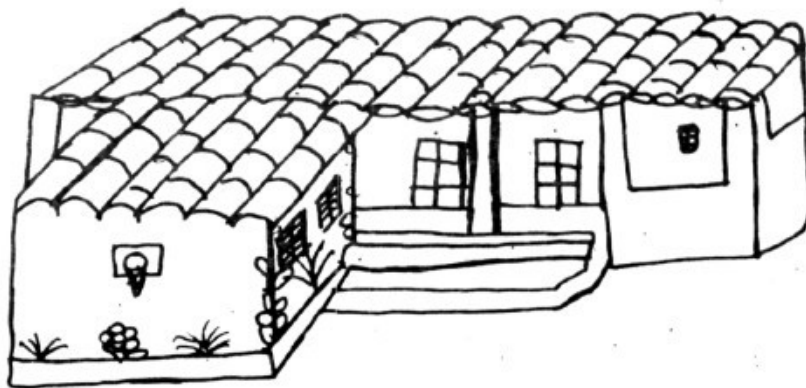
Si realment són vertaders els rumors, cal que reflexionem. Nosaltres no som qui per dir volem aquesta persona o aquella altra. Tots hem de fer un esforç per conviure i fer un Ariany de cada dia més agradós. Que vénen famílies de fora? Idò benvingudes; no les hem de donar l'esquena; les hem d'ajudar en tot el que poguem a fi de què poc a poc s'integrin al poble però si enlloc d'esser així, els marginam, l'únic que farem serà, crear tensions, enemistats i enfrontaments, que a la llarga anirà en perjudici del poble.

Mentrestant, una religiosa, fent gran bé, ha passat per Ariany. En poc temps, s'ha fet estimar i de cop i resposta, ha volat. Qui té la culpa? A qué és degut? Tal volta, no ho sabrem mai, potser, sia millor no saber-ho.

I així, la vida continua: "Ariany s'hi viu bé tot l'any", "Ariany és un poble sa", "Tothom és molt bon allot" i així anam!!

Biel Tovell

RETORN A L'ESCOLA 2

Una vegada més els al·lots d'Ariany han tornat agafar les maletes per l'inici del nou curs escolar.

L'escola enguany ha estat nova pels mestres i els mestres han estat nous pels nins.

Són tres, com sempre, En Joan, Na Catalina i N'Antònia; tots tres mallorquins, dos de Petra i una de Sant Joan. Cada mestre enguany s'ha fet càrrec de cada un dels cicles, amb mínimes interferències. Al Cicle Inicial hi ha N'Antònia, al Mitjà Na Catalina i s'ha fet càrrec del Cicle Superior En Joan. La religió la segueix fent Don Mateu, es rector.

Abans de conèixer els nins, pares i mestres hem tengut un contacte inicial per posar-nos d'acord en les directrius comuns de l'escola; aquest ha estat molt positiu per la gran assistència dels pares.

En aquesta reunió l'Associació de Pares informà de l'estat de comptes i d'altres assumptes propis de l'APA. Per part dels mestres s'informà de les activitats que es farien a l'escola i les que es deixaven excluides.

En principi les activitats són les següents:

- Continuitat en la tasca empresa de l'hivernacle.
- Funcionament de la biblioteca.
- Viatge d'estudis amb els alumnes de la Segona Etapa.
- Participació en les festes locals.
- Programació d'excursions de caràcter cultural i d'esplai.
- Jardineria.
- Campament a final de curs.

Els mestres hem arribat a l'escola amb molta d'il·lusió. Ens havien informat que era una escola, com ara es diu "molt casolana", de contacte directe amb els nins, els pares i el poble; vàrem dir: sens dubte és un bon lloc.

Fa poc temps que hi som, és ver, però realment les informacions eren certes. Podríem dir que a Ariany ja hi som de fa temps, perquè gràcies a tots ens trobam com a canostra.

Des d'aquestes pàgines demanaríem la vostra col·laboració i ajuda en la tasca educativa que al cap i a la fi és de tots.

Antònia, Catalina i Joan.

ARIANY
Revista Local Independent
C/ Església, 3. Telf. 561292
07529 Ariany

- Coordinador:
Joan Genovard Riutort
- Grup de redacció i montatge:
Maria Mestre Ribot
Gabriel Frontera Mestre
Jaume Genovard Riutort
- Col·laboradors:
Parròquia d'Ariany
Col·legi Públic d'Ariany
Guillem Pascual Font
Guillem Ferrer Mestre
- Imprimeix:
"Apòstol y Civilizador" Petra
- Dipòsit Legal: PM 207 - 1971

Nota: La Revista no s'identifica amb els diferents escrits que apareguin; aquests expressen únicament l'opinió dels seus autors.

GLOSES

INÈDITES I EXCLUSIVES
PER A
PREMSA FORANA
D'EN PERE GIL

El glosador, Pere Gil, ha començat una nova modalitat de gloses amb el títol: "Lo mateix dit en glosa", amb el desig d'incrementar el seu contacte amb el poble.

Tothom que li envii un retall de premsa, rebrà una glosa sobre el tema suggerit.

En Pere Gil enviarà l'original de la glosa al remitent, i una còpia a la nostra revista "Ariany", per si la volem publicar.

Aquí mateix en teniu un exemple:

Ses gloses
d'En Pere-Gil

Diària

SUCESOS

La primera moda que se presenta se denuncia

Aumenta en Mallorca el número de hombres agredidos por sus esposas

LO MATEIX DIT EN GLOSA

Pareix lo més natural
que s'home atupi sa dona
si de tan en tant la sona
i li fa qualche cop blau.
Però si és a l'enrevés
la cosa té un altre caire
si, amb so "turmix" ensaire,
li demana més doblers.
Ja ho diu En Biel Domingo:
"Tot això és culpa-des Bingo".

II CONCURS NARRATIVA "FULLETA D'ARIANY"

1er PREMI 1ª CATEGORIA

EL PERRO VAGABUNDO

Era invierno. En medio de un inmenso desierto de nieve había una pequeña casa. En ella vivía un niño y su madre. Eran tan pobres que tenían que comer hierba para saciar su apetito.

Un buen día, por la mañana salió en busca de leña el niño de aquella casa.

Al cabo de unas horas se presentó en casa y dijo:

- ¡Mamá, mamá, mira que he encontrado en el bosque!.

- ¡Dios Mío!, un cachorrito, dijo la madre.

- ¿Nos lo podemos quedar mamá?

- Me gustaría pero no podemos alimentarlo. Anda ve a deshacerte de él, dijo la madre.

El niño se fue al pueblo y dijo si alguien lo quería. Nadie lo quiso y con las lágrimas en los ojos se fue al bosque a abandonarlo. Lo dejó entre unas ramas de pino. Luego se fue a casa.

Al día siguiente hubo la boda del rey. El rey hizo un regalo a todas las familias pobres del país. Como es lógico llegó un regalo a aquella familia. La madre del chico quiso alegrarle y dijo:

- Ve a buscar al cachorro y lo alimentaremos. El chico muy contento se fue al bosque a buscar al cachorro.

Pero desgraciadamente había muerto de frío y de hambre.

El chico llegó a casa llorando y contó lo sucedido a su madre. Aquella mujer le consoló y le dijo que le conseguiría otro perro.

Pero siempre tuvo el recuerdo de aquel perro vagabundo.

Pedro Obrador Bauçà

CORRECCIÓ DE BARBARISMES

4

referents a:

COS I SALUT

Barbarisme

ACIDES
CANSANCI
CEGO
ENFERMEDAT
ESCALOFRIO
ESGUINCE
FLEMON
JUANETE
LLAGA
PESADILLA
RESPIRO
VAHIDO

Forma correcta

acidesa, agrura
cansament, fatiga
cec
malaltia
calfred
esquinç
flegmó
galindó
nafra, úlcera
malson
alè, respir
torn de cap

NEGOCIS

Barbarisme

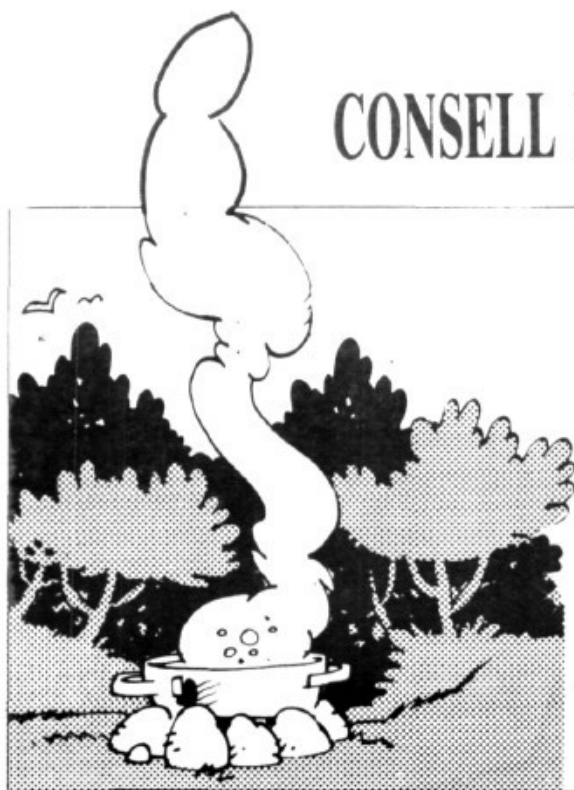
AGOTAR
AHORRAR
ALMACEN
ALQUILER
BARATO
COBRO
HASIENDA
MOSTRUARI
PORCENTATGE
RECIBO
SÓCIO
XEQUE

Forma correcta

esgotar, acabar
estalviar
magatzem
lloguer
barat
cobrament
hisenda
mostrari
percentatge
rebut
soci
xec

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

Al bosc, mirau prim amb el foc

Un pi d'un pam de soca ha hagut de menester vint anys per créixer. Tots voldriem que Mallorca fos plena d'arbres, però els pins que són els que més hi abunden són, justament, els més bons de cremar. Si sou dins un bosc, de pins o d'alzines, no encengueu mai foc, encara que vos penseu que el podreu controlar. Anau alerta amb el mistos i amb tot allò que pot provocar un incendi forestal. Pensau que el vent juga a favor del foc i canvia ràpidament i, recordeu que un arbre que ha hagut de menester vint anys per créixer, per un segon d'inconsciència pot desaparèixer.
Amb el foc, hom de mirar prim.

Evitem els incendis forestals

CONSELL INSULAR
DE MALLORCA
SERPREISAL

Mallorca
cada dia més

CRÒNIQUES DE PREMSA FORANA

TEATRE

"EL MEDICO DE SU HONRA"

Enguany a Ciutat han estat primerencs. El passat dia 21, suposam que per causes inherents a la programació itinerant de la companyia, tingué lloc l'inici de la temporada teatral. I va tenir lloc al Principal amb el primer muntatge realitzat per la novella "Compañía Nacional de Teatro Clásico" que dirigeix Adolfo Marsillach, depenent del Ministeri de Cultura del Govern Central. Ens hem d'alegrar de la creació d'aquesta companyia per quant farà possible -almenys aquest és el seu objectiu- la recuperació d'aquell teatre tan arrelat en les nostres tradicions més caracteritzades i que són una imatge fidel de la nostra pròpia història com a poble. Noms com Lope, Tirso, Calderón, Cervantes, per citar-ne tan sols uns quants, ens faran reviure o recordar aquells arguments que tan encertadament saberen aixecar damunt els escenaris.

Per començar aquesta singladura s'ha elegit un clàssic realment significatiu. Tal vegada no sigui el més apropiat -això ens duia a una anàlisi massa complexa-, però hem de constatar que és ben representatiu del teatre que s'intenta recuperar. "El médico de su honra" és un drama -quasi millor seria parlar de tragèdia-, en el qual es reflexe el concepte de l'honor sense entrar en judicis de cap classe. En alguns moments l'obra està alleugerada amb unes quantes pinzellades d'humor ben aconseguit, la qual cosa li dona naturalment una atracció desitjada que de lo contrari es convertiria en una obra massa densa i feixuga. El desenvolupament ho és feixuc, i això és un defecte, tant del text com del muntatge. S'hauria d'haver acurçat el trajecte final, que hom ja endevina i sospita.

Malgrat tot es tracta d'un muntatge de gran qualitat en el que la direcció escènica i l'escenografia destaquen. També cal destacar la interpretació que fa José Luis Pellicena com a personatge principal i el secundari i difícil de Francisco Portes.

Esperem veure noves aportacions de la companyia.

Joan Guasp.

LA FEDRA ESPANYOLA D'EMILIO HERNANDEZ

Més personal que espectadors, més actors que obra i més director que autor.

Va passar de llampegada, com altres espectacles que passen per Palma, la FEDRA d'Emilio Hernández, i mos hi vàrem acostar per deixar-ne aquí constància i perquè el nom de Fedra ressona molt fort dins el món del teatre clàssic, dins el món de la tragèdia i dins el món de les readaptacions a ambients contemporanis.

potades del cavall sobre l'escenari fosc imposaren un silenci absolut, mentre seguia pensant, és possible que FEDRA amb actors coneguts per actuacions a TVE no hagi convocat més gent? No

desanima això a tots els que subvencionen aquests actes culturals? Es que a Palma només omplen les sales de teatre i les sales d'audicions les mitjanies selectes (diguem-ho així, per quedar bé)?

Fent una mica de recompte vaig donar per segur que hi havia més personal de la casa que espectadors.

Dissabte, dia quatre, vaig procurar arribar d'hora per allò de les coes, perquè un dissabte a les set... Agradable sorpresa. No n'hi ha de coes. Faltaven pocs minuts i semblava que t'estaven esperant...

Pocs minuts d'espera i sonen els altaveus: "senyores, senyors, us comuniquem que falten tres minuts per començar". Amb un instintiu moviment del cap vaig passar revista al pati de butaques. Això no m'agrada. Vaig continuar inspeccionant els balcons de les llotges i vaig sentir-me avergonyit. Seríem, amb bona mesura, com a 25 persones... S'apagaren els llums i les

De l'actuació i de l'obra per què dir-ne res, si quasi bé ningú la vegé?

Per deferència als organitzadors tal volta val la pena escriure dues retxes.

L'obra d'Emilio Hernández tracta el mite de Fedra amb un esquematisme tan radical que sembla d'enciclopèdia, vull dir que tracta el mite grec tan simplificat, tan resumit i tan condensat que serviria per fer un resum de l'argument per una enciclopèdia de divulgació. Això sí. El resum correcte. Però on queda tota la lírica que envolta la tragèdia i el mite? Qui recull aquelles exclamacions del cor grec, i els

càntics i les reflexions? Per dir-ho d'una vegada l'autor d'aquesta Fedra espanyola ha descartat del seu text tot lo que no és el fil argumental i el fil de la tensió dramàtica, i s'ha quedat amb això que deim un correcte resum argumental per una enciclopèdia escolar.

Els actors hi posaren força, ganes d'interpretar i d'agradar. El text no els deixà lloc per demostrar altres qualitats interpretatives que les netament dramàtiques, descartant la tendresa, la lírica íntima, la ironia...

Trobàrem més pes en els actors que en el mateix text.

I d'una manera paral·lela resaltà més el treball de direcció que el d'autor, encara que en aquest cas es tractés de la mateixa persona.

El treball escènic bo, amb ganes d'arribar a l'espectador, amb ganes d'experimentar, amb ganes de novetat. Però el treball de direcció no salva una obra fluixa. Ni la inclusió del cavall, ni la lluita a cos nuu de n' Hipòlit amb el seu mestre aportaren lo que manca al text. No és que tenguí res en contra ni dels cavalls ni dels cossos nuus, però quan l'escenificació no està en absolut justificada per la força dramàtica del text s'ha de dir així de clar.

La posta en escena està per damunt, i per moments independent, del text dramàtic.

Pocs espectadors, bons actors i un text massa simplificat amb una escenificació més efectista que adequada.

Antoni Pascual
X - 86

ecc

*Cursos de llengua
i cultura de les Balears*

gratuits i a ca seva

INFORMACIÓ I MATRICULA

RADIO ECCA

Gub. de Canàries 2 - 1ª F. A. TELLS 46 37 61 - 46 37 61

de DILLUNS a DIVENDRES de 9 a 11 i de 19 a 21 hores

PATROCINA

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

MÚSICA

En poques paraules

DEU ANYS DE CURSOS MUSICALS

Enguany s'acompleix el desè aniversari d'ençà que s'iniciaren els Cursos de Direcció Coral i Pedagogia Musical. Aquesta commemoració s'ajunta a altres que també es celebren en el nostre àmbit: la desena Setmana de Música de Felanitx, els vint-i-cinc anys del Festival de Pollença, el trentè aniversari de l'establiment de les JJ.MM. a Ciutat, els vint anys tant de la Capella Mallorquina com dels Nins Cantaires de Sant Francesc i, encara, la desena Setmana dels Orgues de Mallorca. També és un any prolífic en celebracions personals: als nostres Antoni Sanxo, Joaquim Sanxo, Andreu Parera i Miquel Capllonch hem d'unir el noms de: Respighi, Mahler, Liszt, Weber, Delibes, Kuhlau, Caldara, Pergolesi, Porpora, Marcello, Victoria, Gabrielli, Peri i Philippe de Vitry, per citar els més coneguts.

Està ben clar que aquest també podria haver tenguut l'anomenament explícit d'"Any Europeu de la Música" si no fos que entre el gloriós triple centenari de l'any passat hi sobresortia la figura cabdal de Joan Sebastià Bach.

Centrem-nos, però, en el cas d'ara: Els Cursos. Vull repetir les paraules que diu el Poeta:

"No és pobra, ni petita, la campana, quan té ressonàncies..."

I aquesta campana en té, de ressonàncies. Amb la d'enguany seran deu les batallnades que haurà escampat pel món i el seu ressò l'hem de cercar no únicament en els actes que es duen a terme a la Porciúncula de S'Arenal, no únicament dins les classes estivals sota la sufocant calor. El fruit efectiu d'aquests anys i d'aquesta feina el trobarem escampat arreu de Mallorca: el trobarem en els nombrosos cors formats arran d'aquests cursos, en la preparació assolida per molts dels seus directores en la tècnica aportada als seus cantaires, en la renovació constant que s'ha fet del repertori coral, en la tasca que han pogut desenvolupar multitud de mestres dins la seva escola... No, no és petita la campana... el poeta no ho escriví de bades.

I encara hem d'afegir dues realitzacions més estables i de superior infraestructura: el sorgiment, arran d'aquests cursos, del moviment de corals

infantils i la seva catalització en federació; i, finalment, la creació de l'Escola de Pedagogia Musical, que mantén viu durant tot l'any l'esperit dels ensenyaments impartits durant la setmana d'estiu.

Tenint en compte tots els elements exposats podreu abastar un poc millor fins on arriba la ressonància d'aquesta bona de campana. No s'ha equivocat, el poeta... són deu anys ben aprofitats!

Biel Massot i Muntaner

Agost del 86

(Per a la Premsa Forana de Mallorca)

INTERCANVI CULTURAL MOSTRA DE CULTURA ROSSELLONESA

A la Casa de Cultura del Govern Balear s'ha presentat aquests dies passats una Mostra de Cultura Rossellonesa. Aquesta mostra s'inclou dins l'intercanvi cultural que la Conselleria de Cultura manté amb institucions rosselloneses, especialment l'exposició de l'any passat al Chateau Reial de Colliure, organitzada per la Conselleria de Cultura.

És sabut que el Rosselló formà durant molts anys confederació amb la resta de països catalans. Els seus lligams amb les illes són forts, des de l'època del Regne de Mallorca el qual, a més de les illes comprenia també el territori del Rosselló. Actualment, el Rosselló pertany a un departament francès, així doncs, la frontera política separa terres catalanes. Però això no és obstacle per a l'intercanvi cultural.

Dotze artistes contemporanis seran els representants de la cultura del nord de Catalunya: nou pintors i tres escultors. A més de mostres de ceràmica, cuina, goigs, etc., i, sobretot, els vins del Rosselló, destacant un moscatell especial: el moscat de Ribesaltes. Roger Reynal és l'encarregat de l'exposició.

EL NOSTRE

- * Els mesos de setembre i octubre han estat per Ariany de lo més humits. S'han recullit, per metre quadrat, 181 litres el mes de setembre, i altres 95 el d'octubre.

Sa màxima precipitació en un sol dia va esser de 57 litres.

- * El batle d'Ariany ha fet saber, mitjançant un band, que tots els vehicles abandonats a la via pública, i que no hagin estat retirats pels seus propietaris, abans de dia 10 de novembre de 1986, seran retirats, i els seus propietaris sancionats.

I el mateix passarà amb els cans, perquè queda totalment prohibit deixar cans amollats al municipi d'Ariany.

Els cans que aniran amollats seran capturats, i els seus propietaris sancionats.

- * El dimecres 24 d'octubre, el responsable de la Conselleria d'Agricultura i Pesca de la Comunitat Autònoma, Joan Simarro, va dictar una ordre per la que es prohibeix la caça dels tords i demás aus migratòries a les Illes Balears.

Per altra Banda, el director General de Sanitat, Mateu Sanguino, va informar dels resultats de les darreres anàlisis dels tords, facilitats per la Junta d'Energia nuclear i el Ministeri de Sanitat.

S'han enviat a analitzar cinc partides de tords, uns 90 en total, en els quals s'han trobat nivells molts alts de radioactivitat, fins i tot un tord amb 1080 bequerelios, quan la CEE estima el màxim de bequerelios en 600 per Quilògram de carn.

DIA A DIA

Les espècies prohibides son les següents:

Tudó, estornell, tord, cega, coll blau, siulador, coer, cullarot, fotja, gallineta d'aigua, gavina d'hivern, cegall, juia de prat, fuell.

- * És d'admirar l'Associació de Pensionistes de la 3ª Edat d'Ariany, des de què es va constituir no han parat ni un sol moment, des dels tràmits burocràtics de la concessió dels terrenys per a la construcció de la residència a tot una sèrie d'Excursions: un cap de setmana a Eivissa, un altre a Andorra, i sa darrera, aquest mes passat al casino de Mallorca. Enhorabona i endavant.

- * La Comissió d'Agricultura del Consell Insular de Mallorca a acordat seguir endevant amb la campanya de restauració de molins, i per tal hi ha destinat 4 milions de pesetes. En lo que va d'any s'han presentades 17 peticions de subvenció per a les esmentades restauracions.

- * Durant el present any, la Comissió d'Agricultura del Consell ha duit a terme una campanya de subvenció per a l'adquisició de pulpa de remolaxa destinada a l'aliment del bestiar boví. S'hi han destinat 4 milions, 2.588 ptes., en concepte de subvenció.

Aquesta campanya té com a objectiu millorar la producció i qualitat de la llet, i el que els ramaders mallorquins ho puguin fer amb les mateixes condicions econòmiques que el ramader peninsular.

- * El número de Codi Postal d'Ariany és el 07529.

ESGLÉSIA

MOVIMENT PARROQUIAL

Matrimonis

Setembre

Dia 21.- Joan Lluís Zaragoza Rivas amb N'Angela Tugores i Bauça.

PERSONATGE

Creim que el personatge d'aquests mesos indubtablement és Sor Margalida Sureda. Ja tractam a altres articles els motius i per tant no cal dir aquí el perquè, però creim que ha estat el personatge que aquests darrers mesos ha estat en boca de quasi bé tots els arianyers.

NOTÍCIA

Aquest mes sa notícia que ha correut com la pólvora ha estat, sense dubte, la prohibició de la caça dels tords i demás aus migratòries, degut a la seva contaminació a rel de l'accident de Txernòbil.

Aquests animalons de ploma tendran per tant enguany unes vacances a Mallorca de lo més tranquiles, encara que siguin portadors d'això tan raro que li diven "bequerelios".

PERSONATGE I NOTÍCIA DE L'ANY

Durant aquests darrers números hem anat triant el que nosaltres hem considerat com el personatge i la notícia del mes a Ariany.

Es una decisió realment difícil, i potser que en algun cas molt subjectiva. És per això que ara volem que tots vosaltres ens ajudeu, pero no a triar el personatge del mes, sino el que considereu que ha estat el personatge i la notícia de l'any 1986 a Ariany.

No té perquè esser un dels que nosaltres hem anat triant, ja que com deïem sient una cosa subjectiva el que per nosaltres és interessant per un altre potser no tengui cap importància.

Per tal motiu us pregam que ens envieu, abans de dia 1 de desembre la tarjeta adjunta a:

"Fulleta Ariany"
C/ Forà, 14

07529 ARIANY

Hi haurà premi pel que quedi elegit com a personatge popular de l'any.

Hem volgut a n'aquest número, no fer una entrevista, sino entregar un qüestionari a una sèrie de joves arianyers, d'edat compresa entre els 10 i 20 anys, perquè mitjançant unes preguntes concretes, poguéssim saber el que pensen, el que els preocupa, quines il·lusions tenen etc. El resultat, són aquestes respostes que segueixen on, junt a algunes carregades d'una gran ingenuïtat, en trobam altres carregades d'un gran realisme i preocupació cap a un món que es presenta difícil i carregat de problemes.

El qüestionari entregat fou el següent:

- 1) Nom i edat.
- 2) Quin curs estudies o en què treballes?
- 3) Què és el que més t'agrada d'Ariany?
- 4) Què és el que manca a Ariany?
- 5) Si poguessis fer el poble al teu gust, què faries?
- 6) Què opines de la joventut arianyera?
- 7) Què és el que més te il·lusiona de la vida?
- 8) Què és el que més et preocupa de la vida?
- 9) Quin consideres el principal problema de la joventut actual?
- 10) Quin consideres el principal problema a nivell mundial?
- 11) Resumeix en una paraula o frase, el teu ideal de vida?

I les respostes, foren com segueixen:

- 1) Bàrbara Ramis Riera 10 anys.
- 2) 5è curs de E.G.B.
- 3) Ca meva.
- 4) Una piscina.
- 5) Posar indústries.
- 6) Bons al.lots.
- 7) Tenir salut i feina.
- 8) Quan acabi d'estudiar, no tenir feina.
- 9) La droga.
- 10) Els desastres.
- 11) Que em vagin bé els estudis.

- 1) Margalida Taberner Ribot, 12 anys.
- 2) 8è curs de E.G.B.
- 3) La tranquil·litat.
- 4) Treball i inquietud.
- 5) Que la gent pogués treballar al poble.
- 6) Molt passiva.
- 7) Viure.
- 8) El futur.
- 9) La falta de comunicació i la falta de treball.
- 10) La guerra, la fam i tot el que això suposa.
- 11) Pau i Amor.

- 1) Toomeu Zuzama Rigo, 19 anys.
- 2) 2on de Informàtica.
- 3) Darrera alguns conflictes, a vegades trivials, podem trobar tot un paradís d'entrega, bondat i d'acolliment.
- 4) A Ariany, li manca per damunt tot, el deport que tant ajuda a adquirir temperament i una salut de ferro.
- 5) En primer lloc, una crida a la responsabilitat personal sense que véssim la palla dins l'ull del proïsme.

- 6) La majoria, no pren les coses així com haurien d'esser, sinó que les pren així com són i això suposa una falta d'interés en voler millorar-les.
- 7) En realitat, tot, sempre que tenguim que veure amb els bons hàbits i virtuts, doncs he trobat el sentit a la vida i val la pena el viure-la.
- 8) Perdre la il·lusió que estic vivint ara, però, cada dia em desperto ple de confiança.

- 9) Actualment, els joves intenten cercar solució als seus problemes, a través de la droga, tabac i alcohol sense adonar-se'n que estan entrant dins un problema més greu encara.
- 10) En què aquest món és materialista, consumidor empedreït, desenvolupa la llei del més fàcil, és agressiu i violent i el que és pitjor de tot, és que a vegades sembla estar ple de conformisme.
- 11) Soc el senyor del meu destí, però captiu de ma llibertat.

- 1) Miquel Àngel Pascual Sancho, 11 anys.
- 2) 5è de E.G.B.
- 3) El camp de futbol.
- 4) Un cinema.
- 5) Faria que el poble mantengués l'ordre.
- 6) Que va bé.
- 7) Guanyar molts de premis.
- 8) Que faré quan sia major.
- 9) La droga.
- 10) La fam.
- 11) Que hi hagi pau.

- 1) Bartomeu Ferrer Roca, 14 anys.
- 2) 1er de B.U.P.
- 3) El futbol.
- 4) La diversió.
- 5) Un complex esportiu.
- 6) Bé, poc "cachonda".
- 7) Jugar.
- 8) Terrorisme, que no em peguin un tir.
- 9) Les drogues.
- 10) Les superpotències.
- 11) La vida és alegre.

- 1) Rafaela Pons Estelrich, 14 anys.
- 2) 1er de B.U.P.
- 3) L'ambient social.
- 4) Un local per reunir-se la joventut.
- 5) Un complex esportiu.
- 6) Que són irresponsables i independents.
- 7) Crear una llar i formar una família.
- 8) La mort.
- 9) La droga.
- 10) El terrorisme.
- 11) Pau i Amor.

V O L E M

P

A

U

- 1) Maria Ribot Riera, 15 anys.
- 2) 1er de B.U.P.
- 3) L'ambient que hi ha entre la gent.
- 4) Un centre on es pugui reunir la gent jove.
- 5) Canvis a la forma cultural, que hi hagués una cultura més realista.
- 6) És senzilla, però al mateix temps, alegre i divertida. En una paraula: La joventut és fenomenal.
- 7) Arribar a ésser algú dins la vida i poder viure sense preocupacions ni violència.
- 8) La joventut, perquè "passen de tot", és dir, la pròpia vida, a alguns els importa molt poc.
- 9) La droga, la violència, l'alcoholisme, etc.
- 10) El terrorisme.
- 11) Poder viure en pau.

- 1) Pedro José Riera Caldentey, 12 anys.
- 2) 6è de E.G.B.
- 3) El futbol.
- 4) Un complex esportiu.
- 5) Més atraccions.
- 6) Bé.
- 7) Estudiar i jugar.
- 8) Els accidents.
- 9) Els que s'engaten.
- 10) En Gadafi.
- 11) M'agradaria fer les coses que desig.

- 1) Bartomeu Bauzá Frontera, 17 anys.
- 2) C.O.U.
- 3) Els meus amics.
- 4) Un centre de diversió, qualque cosa així com un "pub".
- 5) La primera necessitat és construir un complex esportiu, ja que els esportistes, no tenim cap lloc per practicar-lo.
- 6) És una joventut "legal" parlant en els nostres termes, però que no pot fer res ja que hi ha una idiosincràsia molt antiquada.
- 7) Ésser un gran home.
- 8) El futur, que és molt negre.
- 9) La droga i el passotisme.
- 10) La droga, la fam i la guerra.
- 11) Una vida alegre sense discussions ni problemes.

ELS MOLINS DE FELANITX

Un dels elements paisagístics més característics del poble de Felanitx és la "teringa dels molins", una renglera de torres de molí que corona la carena del turó allargassat que tanca el casc urbà per la part de gregal i que, d'acostar-nos a la població pels camins de Campos o Porreres, fa talment l'efecte d'una gentil capçalera que s'arqueja i s'empina cap a xaloc en els lomotoris de la Sitja i el Call. Aquest turó, que avui s'anomena "puig dels molins" era conegut a l'edat mitjana amb el nom més sinistre de "puig dels penjats", car en ell s'hi assentaven les forques on eren ajusticiats els malfactors.

A finals del segle passat, -1899- quan encara funcionaven els molins de vent, si bé sota l'amenaça ja d'un imminent reemplaçament per l'energia de vapor, Salvador Vidal, un felanitxer cultivat, ens transmet un testimoni molt expressiu de la "teringa": "Ran del meu poble, damunt sa cresta d'un putxet anomenat dels molins de sa Teringa, n'hi ha una partida que quasi se toquen: se sent es cruixits o gemecs de s'altre i tots volten i treballen amb un pic com si s'haguessen pactats per fer feina es temps d'una escarada. Si pegam una mirada a aquell puig veurem sa verdor sempre *duradera* de ses figures de moro, sa blancor de ses antenes des molins que ressaltan damunt un cel blau i sentireu en es vostre cor com a desig de viure en aquell paisatge..."

Avui, aquesta teringa està integrada per tretze molins, i són encara per llur conjunt i situació els més notoris dels seixanta-nou molins fariners inventariats dins el terme, testimonis muts i desaborats d'una indústria vital pertany dins el procés d'elaboració del producte bàsic de l'alimentació humana.

Dins el casc urbà de Felanitx i l'entorn immediat, s'hi compten actualment uns trenta-set molins i la majoria d'ells són encara habitats. Això no obstant, el seu estat de conservació és en general molt precari ja que els propietaris o arrendadors no s'han preocupat gaire de conservar-los i molt menys de restaurar-los. En els casos de reformes, aquestes han restat molt lluny d'un afany de conservació

del caràcter de les edificacions o de la recerca d'una adaptació funcional sense desfigurar la seva estructura genèrica. Hi ha així mateix algunes excepcions que més aviat es localitzen entre els molins escampats per fora vila.

És curiós però -i providencial- el fet de què, malgrat el menyspreu demostrat per la nostra gent vers els molins, no són gaire els que han estat enderrocats -el del puig de Sant Nicolau, el de Portocolom...- i més tost hem de parlar de degradació progressiva a causa dels elements i l'abandó o bé de l'engoliment per edificacions juxtaposades. Pensem que a la descripció que fa Jeroni Berard del nostre poble l'any 1789, parla només de vint-i-cinc molins -supòs que es refereix sols als de la població- i ara n'hi ha trenta-set.

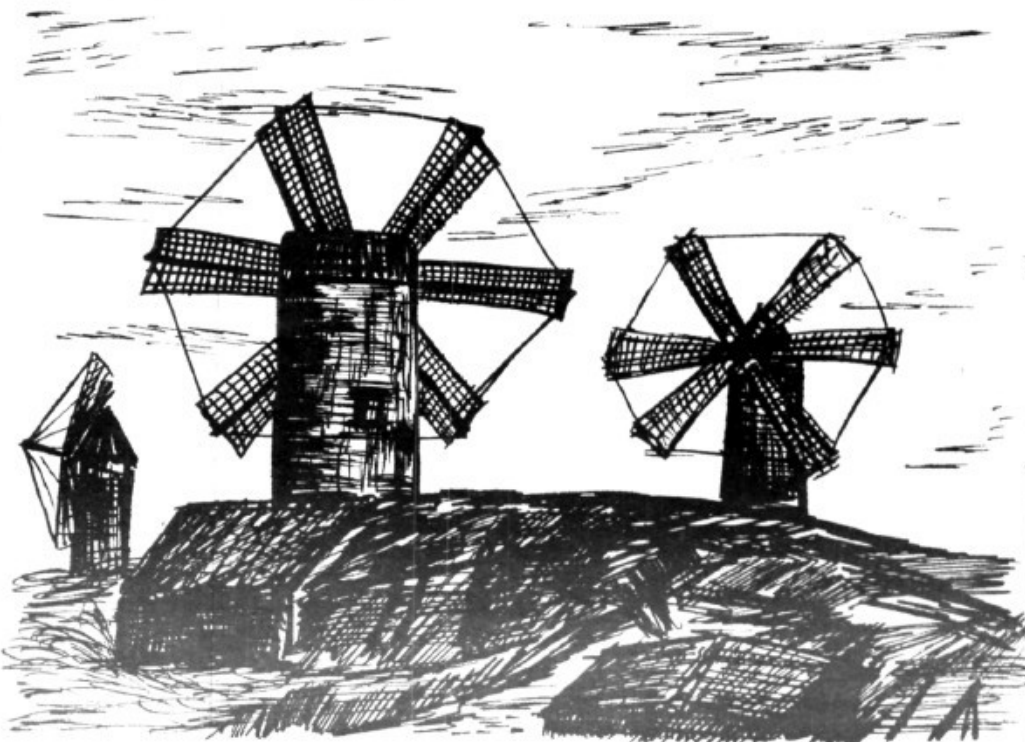
Hom pensa que els molins fariners, al costat d'altres elements arquitectònics que resten de l'antiga activitat camperola illenca -marges, barraques de roter, sínies- haurien de merèixer un tractament de protecció, per part dels organismes autonòmics i els ajuntaments, que possibilités llur conservació per part dels mateixos propietaris,

a fi de què els casos exemplars de restauracions -molí d'En Gaspar, molins de Santa Catalina- no fossin fets insòlits, excepcionals, sinó conseqüència lògica d'una encertada política cultural.

Molts de pobles de Mallorca conserven com Felanitx exemplars ben notables de molins fariners i la seva adaptació a les condicions d'un habitatge actual no és una empresa impossible. S'han mester, això sí, diners i sensibilitat.

Tornant a la narració que ens fa Salvador Vidal, vull transcriure, per acabar aquesta breu consideració entorn als molins, el següent paràgraf: "Si qualche dia desapareixen ses antenes d'aquesta casta de molins, ets *alrededors* dels pobles perdran es seu caràcter, part de sa bellesa i fins i tot sa vida pròpia qu'apar que tenguin: si arriben a quedar ses seves torres totes-soles i abandonades, semblarà que sa pena ha triomfat damunt s'alegria des paisatges posant un cercol de tristot a ses viles i llogarets de Mallorca".

Tomeu Pou
(Setmanari "FELANITX")

Estampes populars

ELS CARNAVALS A SON CARRIÓ

Parlarem de temps enrera. Moltes de les tradicions que aquí esmentarem ja han passat a l'oblit. La gent de més edat, però, encara ho recorda i en parla amb enyorança.

La festa començava a preparar-se tot just haver celebrat la diada de Sant Antoni. La gent més amant de la bulla ja es disfressava i s'organitzaven balls de "fresses" a cases particulars.

El dijous jarder era tradició que els jovenots escurassin els forns cassolans. Amb la mascara que en treien escometien les al·lotes i les mascaraven tant com podien (també a vegades les tiraven farina). Elles els rebien amb poalades d'aigua freda. Aquest dia es tancava l'escola i tothom anava de gresca. Els pares que tenien filles ja majorettes no les deixaven sortir de casa per por que no les mascarassin.

El dia de Sant Blai, com és tradició a molts altres pobles de l'illa, es feien senyorets i la gent anava a l'església a beneir-se el coll i a beneir els senyorets i altres llepolies.

Els "darrers dies" els joves anaven de casa en casa disfressats. Entraven dient:

- Voleu "fresses"?

N'hi havia que els rebien a granerada neta. Si els acollien de bones, l'amo de la casa tractava d'endevinar qui eren aquells al·lotes, que procuraven despistar fent veus estranyes. Generalment ho endevinaven, doncs els joves visitaven més aviat els veïns amb qui tenien més amistat. L'amo o la madona de la casa els obsequiava amb besons d'ametlla, senyorets, confits o qualche dobler.

Era també tradició a Son Carrió guardar durant tot l'any els trossos de les peces de test que es rompien. Quan arribaven els "darrers dies", els joves de la casa anaven de casa en casa, obrien la porta i tirant els trossos de test, deien:

- Aquí vos ho deix.

I partien corrents. Com és natural,

triaven les cases de persones que no les eren gaire simpàtiques.

Més recentment es tiraven teules, que els al·lotes trobaven a les cases abandonades o esbucades.

La "rua" se solia fer el dijous jarder. El darrer dia de tots es feia "sa rueta", que era una curta desfilada de disfresses, que durava molt poc. A les deu s'havia acabat la festa.

El primer dia de Quaresma, s'organitzava "l'enterro de sa sardina". Tots els que ho desitjaven es vestien de dol per acompanyar l'enterrament, presidit per algunes persones disfressades de capellans i escolanets. Aficaven una arengada dins un baül i la duïen a enterrar al cementeri, simbolitzant la fi del carnaval.

Revista "Porto Cristo"

COMUNITAT AUTONOMA DE LES ILLES BALEARS

Conselleria d'Educació i Cultura

ELS NOSTRES AUCELLS

ELS GORRIONS

No són tan nombrosos com se creu normalment. El que passa és que viuen sempre prop de l'home, i estam molt habituats a observar-los, sobretot el teulader, (*Passer domesticus*) d'uns 15,5 cms.

Quasi no importaria que el vos descrigués, perquè es prou conegut per a tots, però així hi tot ho faré: Aucell terrós per damunt i grisenc per baix, amb gola negra i capell gris (el mascle) i una taca blanca a l'ala. La femella i el jove són menys contrastats. Oportunista, poc es pot generalitzar de l'alimentació: llavors, grans, insectes, larves, fruits, verdures, etc... El nombre malgrat les nombroses baixes produïdes pels depredadors i la caça, es manté per la gran potència reproductora: tres nieronades de tres a cinc polls. El niu és un cúmul enorme de palla i rels, amb plomes i altres coses dedins, fet a arbres, sota les teulades o dins forats. Els pagesos diuen que els gorrions dels arbres són gorrions barraquers i els de les cases teuladers. De fet no hi ha cap tipus de distinció entre els dos. Són animals sedentaris.

El gorrió degué arribar a les illes amb l'home prehistòric.

A l'època de migració es pot trobar el genuí gorrió barraquer (*Passer montanus*) de 14 cms., molt menys negre a la gola, sense capell gris i amb una taca negra a les galtes. Ambdós sexes tenen el mateix plomatge. Se'l troba en esbarts al camp.

Una altra espècie és l'anomenat gorrió foraster, (*Petronia petronia*) també de 14 cms., terrós clar, amb cella negra, i taca groga al mig de la gargamella. És sedentari local. Hi ha poblacions a la part est i sud-est de Mallorca, i a Eivissa.

ASSOCIACIÓ PREMSA FORANA

Agricultura

12

Estimat company:

Diuen que la unió fa la força. Avui més que mai és necessari anar units i tenir una força davant l'Administració, ja que ha vent estat admesos a la Comunitat Europea, des de Brusel·les ens marcaran el camí per on volen que caminem si la nostra organització no presenta alternatives vàlides als organismes comunitaris des del COPA (Comitè d'Organitzacions Professionals Agràries).

El COPA és un organisme de consulta i control que té muntat la CEE.

La tractorada que ferem a Algaida, juntament amb les que feren els pagesos de la resta de l'Estat Espanyol va aconseguir que ens admetessin a Brusel·les com a membres del COPA.

Amb la mateixa tractorada també se va aconseguir que es tornassin les doblers de l'impost que grava el GAS-OIL, encara que el sistema de devolució no és el que nosaltres proposàvem.

Quant a les PENSIONS, el Sr. Ministre de S.S. ha dit darrerament que tots els pagesos tendran dues pagues dobles, cosa que demanavem també durant la tractorada.

Avui la Unió de Pagesos està en condicions de donar uns servicis als seus afiliats, i que a continuació detallam:

SUBVENCIONS. Informació i tramitació de les subvencions, ja venguin a través del Ministeri, des de la CEE o de la Comunitat Autònoma.

ASSEGURANCES. Hi ha una bona quantitat d'assegurances agràries que fetes a través de Unió de Pagesos estan subvencionades. Essent la majoria molt econòmiques.

MISSER. Tenim un advocat a la disposició de tots els afiliats, on se pot anar a consultar gratuïtament.

DECLARACIÓ DE RENDA. Tramitam tota la fiscalitat del pagès, a la nostra oficina de Ciutat o al vostre poble si ho sol·liciteu els afiliats.

MAQUINÀRIA. Tramitam la matriculació i traspass de la maquinària agrícola.

Com podreu suposar, tot això té un cost. A Mallorca som més de 1.000 afiliats si tots pagàvem la quota de 200 ptes. mensuals que ens correspon a cada un podríem informar puntualment a tots els afiliats de tot quan és del seu interès. Per tant, vos convidam a que pagueu puntualment les vostres quotes.

Informació: **UNIO DE PAGESOS DE MALLORCA**
C/ Reina Mª Cristina, 33 baixos
Telèfon 29 96 99 Palma

ARIANY TEMPS ENRERA

AQUESTA FOTO CORRESPON A LA PRIMERA FESTA HOMENATGE QUE ES VA FER A ARIANY A LA TERCERA EDAT. EN ESPECIAL A L'AMO EN JAUME SAN-SÓ (TECO) I A MADÒ MARGALIDA FONT (RIBES), QUE EREN ELS DE MÉS EDAT, RONDAVEN ELS NORANTA ANYS

CURS 1959 - 60

RACÓ POÈTIC

PENSAMENTS

Qui de vosaltres no ha sentit, encara que només sia el primer vers, el poema de Costa i Llobera "El Pi de Fomentor"? Segurament coneixeu tots el començament, però el poema complet té una bellesa tal que realment val la pena conèixer-lo.

Aquí el teniu i pens que val la pena concetrar-se per arribar al fons d'aquesta obra mestra de la poesia nostra.

Mon cor estima un arbre! Més vell que l'olivera, més poderós que el roure, més verd que el taronger, conserva de ses fulles l'eterna primavera i lluita amb les ventades que atupen la ribera com un gegant guerrer.

No guaita per ses fulles la flor enamorada, no va la fontanella ses ombres a besar; mes Déu ungí d'aroma sa testa consagrada i li donà per terra l'esquerpa serralada per font la inmensa mar.

Quan lluny, damunt les ones, reneix la llum divina no canta per ses branques l'ocell que encaptivam el crit sublim escolta de l'àguila marina o del voltor qui puja sent l'ala gegantina remoure son fullam.

Del llim d'aquesta terra sa vida no sustenta; revinclia per les roques sa poderosa rel; té plujes i rosades i vents i llum ordenta; i com un vell profeta, rep vida i s'alimenta de les amors del cel.

Abre sublim! del geni n'és ell la viva imatge; domina les muntanyes i aguaita l'infinit per ell, la terra és dura, més besa son ramatge el cel que l'enamora i té el llamp i l'oratge per glòria i per delit.

Oh, si quan a lloure bramulen les ventades i sembla entre l'escuma que tombi el seu penyal llavors ell riu i canta més fort que les onades i, vencedor, espolsa damunt les nuvolades sa cabellera real.

Arbre mon cor t'enveja, sobre la terra impura, com a penyora santa duré jo el teu record. Lluitar constant i vèncer, regnar sobre l'altura i alimentar-se i viure del cel i de llum pura... Oh vida, oh noble sort!

Amunt ànima forta! Traspassa la boirada i arrela dins l'altura com l'arbre dels penyals. Veuràs caure a tes plantes la mar del món irada, i tes cançons tranquil·les aniran per la ventada com l'au dels temporals.

L'amor, és com el nou nat: Fins que plora, no es sab si viu.

(Ramón Gómez de la Serna)

Per trobar, es necessita temps; detenir-se; escollir.

(Llorenç Villalonga)

Qui no s'adapta a la realitat, perd sempre la partida.

(Ortega y Gasset)

- No hi ha espectacle més trist, que assistir a l'agonia d'un somni.

(Santiago Moncada)

- Molt sovint perdonam a aquells que ens avorreixen, però no podem perdonar a aquells a qui avorrim.

(Le Rochefoucauld)

Dintre el cor de tots els hiverns, viu una primavera bategant, i darrera el vel de cada nit, ve una albada somrient.

(Kahlil Gibran)

-La llibertat, no és tan sols un dret que es reclama per un mateix, és un deure que s'assumeix respecte als demés.

(Joan Pau II)

- La pau comença on l'ambició acaba.

(Edward Young)

- Penses com jo? ets amic. No penses com jo? ets doblement amic, ja que junts podrem trobar millor la veritat.

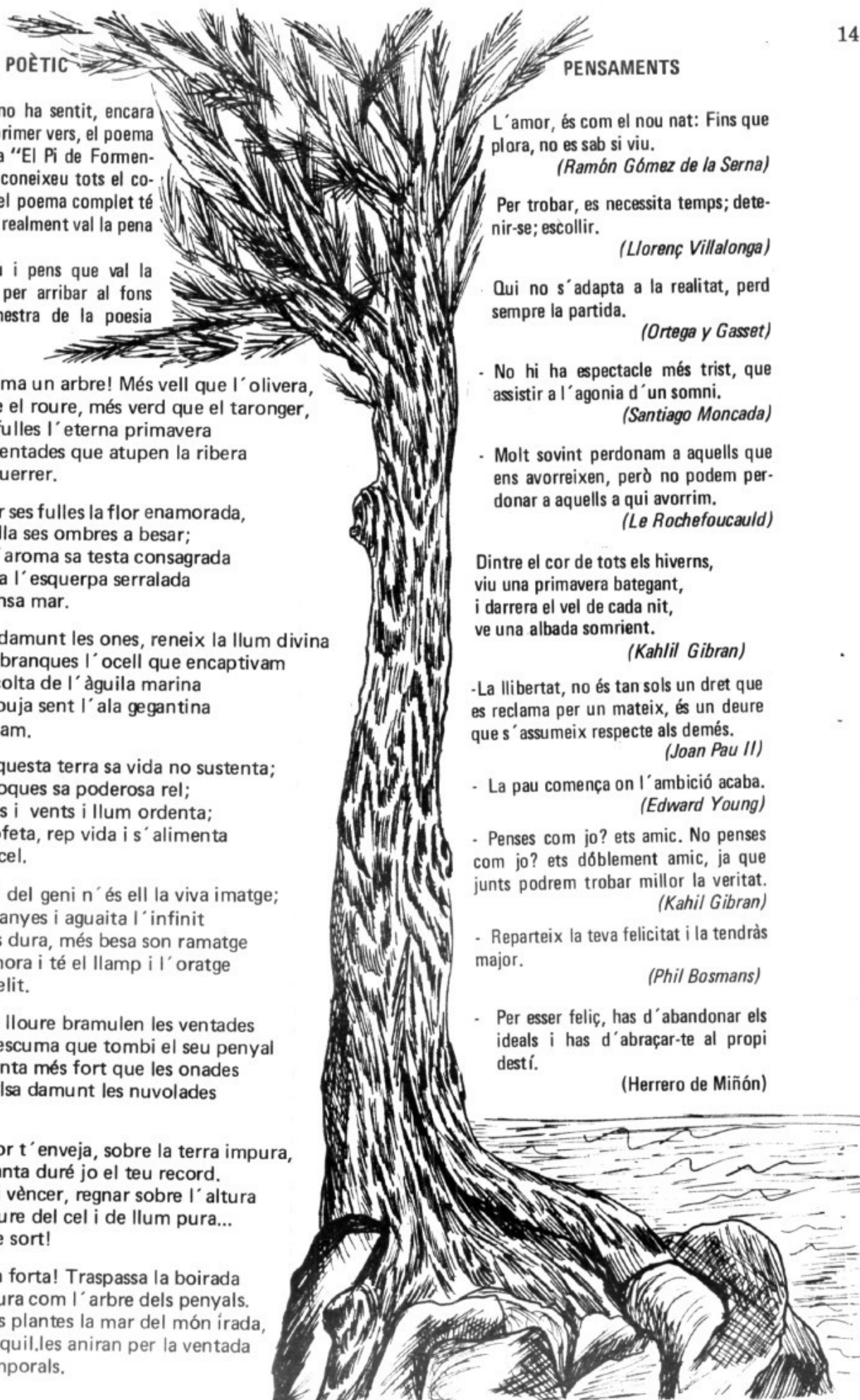
(Kahlil Gibran)

- Reparteix la teva felicitat i la tindràs major.

(Phil Bosmans)

- Per esser feliç, has d'abandonar els ideals i has d'abraçar-te al propi destí.

(Herrero de Miñón)

TEST CULTURAL

- Qui va escriure la novel·la "Rera els turons del record".
 - Baltasar Porcel
 - Llorenç Villalonga
 - Guillem Frontera
 - Gabriel Janer Manila
- Qui és el President actual del Parlament Balear?
 - Antoni Cirerol
 - Gabriel Cañellas
 - Jeroni Albertí
 - Maria Antònia Munar.
- Podries dir quin és el monument que està considerat com el més antic d'Europa?
 - Acueducto de Segovia
 - Naveta dels Tudons de Ciutadella
 - Coliseo de Roma.
 - Alhambra de Granada.
- Qui va compondre la peça musical "Un americano en París"?
 - Rimsky-Korsakov
 - Dvorak
 - Gershwin
 - Chopin
- Darrerament, per les festes patronals, es fa un homenatge a una persona que per algun motiu hagi destacat a Ariany. Enguany, a qui ha estat dedicat?
 - José Martínez Carol.
 - Bernat Salom.
 - D. Antoni Rubí.
 - Mestre Pou.

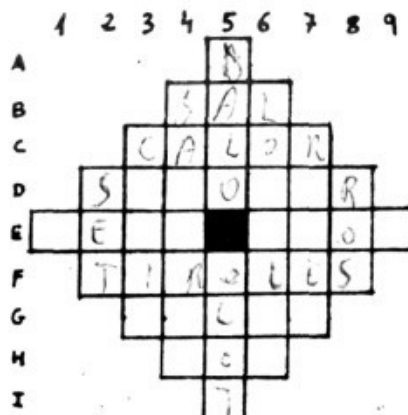

LLETRES BARREJADES

Com sabeu, són nou els planetes dels sistema solar, entre els quals està la nostra terra. Si us fixau bé, els trobareu enmig de tot aquest caramull de lletres.

A S V B N U R A S D
Q W T E R R A I O P
Z X C V N M R T Y L
Ñ L K J H U I J K U
A S D F C V S U T T
P O I R T Y U P O O
W R W R T Y E I P Z
N M A R S N D T E R
Ñ L K J H G F E C V
Y T R S A T U R N S

LLETRES CREUADES

HORIZONTALS

A.- Primera consonant de l'alfabet. B.- Substància blanca, emprada com a condiment. C.- Sensació produïda per l'elevació de la temperatura. D.- Sentir molta calor o fatiga que dificulta la respiració. E.- Ni fred ni calent. En gran quantitat; moltíssim. F.- Nadiu del Tirol. G.- Que es fa o s'obté sense gaire treball o esforç (Rev). H.- Acció i efecte de tocar (Rev). I.- Consonant.

VERTICALS

1.- Consonant. 2.- Número. 3.- Que té forma de cub. 4.- Relatiu al safir. 5.- Pilota de goma plena d'aire i recoberta de pell. Ciutat catalana. 6.- Que té lòculs. 7.- Posar fons a la terra (Rev). 8.- Persona que té el cabell entre el castany clar i el groc d'or. 9.- Consonant.

REFRANYER

- Jo t'afic i Déu t'aferr, Santa Llúcia bon ull, i Sant Rafel, bona arrel.
- No és lo mateix tenir un ull dins sa busca, que una busca a dins s'ull.
- Pa amb pa, menjar de beneïts.
- Per Nadal, capons, neules i torrons.
- Quan sa pedra fuig de sa mà, no saben a on va.
- Put més que un puput.
- En Gener, muda es darrer amatler.
- Si vols tenir enemics, deixa dobbers als amics.
- Una fadrina guapa té set defectes, i, si és lletja, només en té un: que és lletja.

Xer a Xer

PETICIÓN

De verdad que este apartado no es más que una petición que alguien me ha hecho llegar y que con gusto transcribo: ¿Para cuando la instalación del buzón en el ayuntamiento? Si mal no recuerdo, este punto fue tratado y aprobado en la oportuna sesión plenaria de hace no sé cuantos meses y el buzón sigue sin aparecer.

"De totes maneres, tranquil·litat i tilla; Hi ha moltes coses que s'han tractat abans i encara no s'han arreglades i tampoc no convé compixar es tall. Vull dir que s'ha de seguir s'ordre establert... encara que, com a prest, sigui un any per s'altre!!

UN EXEMPLE

Continuant amb lo que dèiem, pareix que li ha tocat es torn a es camí de Son Gibert. Encara que si he d'esser sincer, crec que valdria més esperar un poc abans de fer sa "xapusa" que volen fer. Tant ja hem esperat que podem estar un poc més.

De todas formas, no preocuparse que estoy por asegurar que "encara no en plourà d'aqueix tro". "Ara bé, després que En Topholet hagi dit que no,... són capaços de posar-se mans a l'obra demà mateix".

Pero lo cierto es que en la última sesión plenaria se trató la posibilidad de arreglar el polémico camí de Son Gibert y, según el alcalde, la obra tiene que realizarse con poquito dinero y así

Xep a Xep

Continuació

ya insinuó a un edil propietario de vehículos de transporte la posibilidad de que éstos aportaran una parte del presupuesto de la obra. La intención es, al parecer, ensanchar un poco la vía pública pero por el mismo sitio por donde ahora transcurre y sin evitar por tanto ninguna curva.

"Vltros què li deis a això? Jo, així: Un bunyol".

Aquí som l'hòstia: per arreglar es camp de futbol no miram 100.000 pts. ben igual que per fer jardineres i "camins de sa marquesa". Ara bé, per arreglar un camí d'entrada en es poble i que està que fa oi, ens vénen deu reals. En lloc de procurar tenir unes bones entrades (devem tenir es camins d'entrada més dolents de s'illa) volem que es camioners els mos arreglin... amb pocs doblers!!

Es lo que vos deia: ens feren a noltros (els arianysers) i romperen es motlos!!

POLITICA

"I avui que no hem de parlar gens de política? Un xep a xep sense rumors polítics és molt menys xep a xep! idò bé:

Vos deia fa un parell de mesos que s'estava preparant un partit polític per presentar-se a ses pròximes eleccions municipals. Desconec com està ara es tema però pareix que ha refredat una mica.

Així i tot, renou n'hi haurà. Vos dic això perquè es joves estan decidits a prendre part d'es nou consistori i ja s'està xerrant de fer un grup de gent jove amb ganes de moure's. I perquè els que hi ha estan ja molts vists! diuen ells.

La cosa està per ara molt verde, però pareix que n'hi ha que hi duen es cap calent. En fi, que lo de ses eleccions se presenta interessant.

Hi ha que veure que n'hi ha de comandera!!

ES CERCA CAP

Siguiendo con el mismo tema, puedo tranquilizar y ayudar a quien también desee presentarse y no haya recibido todavía ofertas para ello. De buenas fuentes sé que hay un grupo que está buscando jefe de filas o cabeza de lista.

Al ofrecer el cargo a uno de mis "xivatos", le expusieron el problema

claramente:

"Es que tenim bo no es pot presentar i en tenim un altre que vol, però noltros no!!

Per demanar més informes, anau en es cafès, botigues, forn, apotecaria, o qualsevol altre establiment públic... menys s'ajuntament. Aquí sa política se fa per tot... menys en es seu lloc!!"

BANDO

Això d'es bans s'ha posat de moda. Ara mateix acab de llegir-ne un parell: veig que es nostro batle és molt optimista.

Según los mencionados bandos, se da orden a los propietarios de coches y perros sueltos a quitarlos de la vía pública, de lo contrario serán retirados por la autoridad competente. Las medidas son, desde luego, necesarias; lo que ya no veo tan fácil es la manera de llevarlas a cabo. Lo de los coches está claro: un camión-grúa y problema resuelto. Pero "I es cans? Ja ho sabeu: a partir d'ara que ningú no s'estranyi de veure es saig en calçons curts corrent p'es carrers d'es poble. Serà que està encalçant qualque ca renege".

FORA TORDS... NI MATANCES

Aquests polítics ciutadans l'han agafada amb noltros! ¿Què no ho sabeu?. Ara ja no ens deixen caçar tords ni cap casta de tots aquells animals de ploma. Sa culpa, diuen, es d'es Russos amb s'accident de Txèrno-byl. O sigui que els escopeters ja poden pensar una altra manera de passar es diumenges de matí. Vet a saber, a los millor aquests rojos, sense voler, fan un favor a D. Mateu es capellà que podria veure com sa bacina fa més calaix si hi va més gent.

Però no és això tot sol, ara també

els ha pegat per fer tot lo possible perquè no facem matances. Sí; volen veure es porc abans de matar-lo, ja mos han fet matar moltes truges, no volen que venguem gens de sobressada, i més coses. I jo me deman, una de dues: o

aqueixa gent són més curts que una màniga de sostens o ens fan a noltros beneits.

Què se creuen, que noltros ens menjarem es porcs malalts? Ja ho són betzols si volen ensenyar un pagès a viure! Jo lo que crec és que ens tenen enveja. I si no, fixau-vos cada vegada que n'han convidat qualcun d'aquests polítics ciutadans a una torrada: no donen raó a ses barres. I mai demanen qui era sa truja!!

Fins s'altra. Fareu bonda?

Ho esper. Així n'hi haurà menys de dolents.

TOPHOLET

SOLUCIONS ALS PASSATEMPS

TEST CULTURAL

- 1) Guillem Frontera
- 2) Antoni Cíerol
- 3) Naveta dels Tudons
- 4) Gershwin
- 5) Bernat Salom

LLETRES BARREJADES

A	S	V	B	N	U	R	A	S	D
Q	W	T	E	R	R	A	I	O	P
Z	X	C	V	N	M	R	T	Y	L
N	L	K	J	H	I	J	K	U	
A	S	D	E	C	V	S	U	T	
P	O	I	R	T	Y	U	P	O	Q
W	R	E	R	T	Y	E	I	P	Z
N	M	A	R	S	N	D	T	E	R
N	L	K	J	H	G	F	E	C	V
Y	T	R	S	A	T	U	R	N	S

LLETRES CREUADES

HORIZONTALS: A.- B. B.- Sal. C.- Calor. D.- Sufocar. E.- Tebi. Umon. F.- Tirolès. G.- licàF. H.- coT. I.- T.

VERTICALS: 1.- T. 2.- Set. 3.- Cúbic. 4.- Saffric. 5.- Baló. Olot. 6.- Loculat. 7.- rameF. 8.- Ros. 9.- N.